

KLAGANDE

Rikspolisstyrelsen
Box 12256
102 26 Stockholm

MOTPART

1. Akuttjänst Läkarmottagning i Stockholm AB, 556270-9948
Box 409
129 04 Hägersten

2. HJPS Medical, 556512-7882
Strömkarlsvägen 66
141 42 Huddinge

3. Stuvstadoktorn Sven Klaesson, 621007-0279
Prostvägen 30 A
141 43 Huddinge

4. Öhlens Medkonsult AB, 556270-3479
Bollhusgränd 3A, 5 tr
111 31 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrätten i Stockholms läns dom den 8 oktober 2008 i mål nr 17924-08,
se bilaga

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

Rikspolisstyrelsen yrkar i första hand att kammarrätten, med ändring av länsrättens dom, avslår Akuttjänst Läkarmottagning i Stockholm AB:s, HJPS Medicals, Stuvstadoktorn Sven Klaessons och Öhlens Medkonsult AB:s (företagen) ansökan om överprövning. I andra hand yrkar Rikspolisstyrelsen att kammarrätten ska fatta beslut om att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Rikspolisstyrelsen, utöver vad som tidigare anförts, bland annat följande. Länsrätten har felaktigt konstaterat att Mediblå HB inte uppfyller skall-kravet i punkten 4.4 i anbudsförfrå-

gan. Länsrätten grundar sitt konstaterande på en tolkning av skall-kravet som saknar stöd i förfrågningsunderlaget. Länsrätten anser att Rikspolisstyrelsen har ställt högre krav på läkarnas kompetens än sedvanligt läkararbete. Att detta skulle vara fallet framgår varken av definitionen av tjänsterna i anbudsförfrågans punkt 5.1 eller av kravet i punkten 5.2.

I anbudsförfrågans punkt 5.1 definieras de tjänster som ska offereras. De termer och uttryck som används i definitionen kan inte tolkas på annat sätt än att det rör sig om sedvanliga läkartjänster. Samtliga efterfrågade tjänster utförs även inom akutsjukvården och av allmänpraktiserande läkare. Länsrätten har i sina domskäl inte beaktat definitionen i förfrågningsunderlaget. Istället har länsrätten lagt kravet i punkten 5.2, att läkarna ska inneha godkänd svensk läkarlegitimation och tre års erfarenhet, till grund för åsikten att det är något mer än sedvanliga läkartjänster som efterfrågas. Hur länsrätten kan komma till slutsatsen att Rikspolisstyrelsen skulle ha krävt mer erfarenhet än sedvanligt läkararbete kan inte förstås. Även om Rikspolisstyrelsen endast efterfrågar sedvanliga läkartjänster torde det förefalla naturligt att ställa krav på att läkarna som kommer att utföra uppdraget ska ha vederbörlig utbildning samt viss praktisk erfarenhet.

Vid närmare granskning av länsrättens domskäl förefaller det vidare snarare som om länsrätten har beaktat företagets anförande om att Rikspolisstyrelsen borde ha ställt högre krav på kompetens och erfarenhet än vad som faktiskt framgår av kraven i förfrågningsunderlaget. Av praxis framgår att det inte är rättens uppgift att ha synpunkter på vilka krav en upphandlande myndighet ställer upp. Rikspolisstyrelsen har inte ställt högre krav än vad som framgår av förfrågningsunderlaget och länsrätten har endast haft att ta ställning till om Mediblå HB uppfyller dessa krav, och inte lägga in värderingar om vilken kravnivå Rikspolisstyrelsen borde ha ställt upp. Länsrättens tolkning av skall-kravet medför även att kravet står i strid med principerna om transparens och likabehandling samt dessutom blir mycket konkurrensbegränsande.

Länsrätten har slutligen felaktigt konstaterat att företagen, med rättens tolkning, uppfyller skall-kravet i anbudsförfrågans punkt 4.4. Som grund för detta konstaterande anger länsrätten felaktigt att det framgår av företagens gemensamma anbud att åtminstone en av fyra läkare har erfarenhet av att utföra de offererade tjänsterna. Detta är endast korrekt beträffande tjänsten ”undersökning för- och utfärdande av rättsintyg”. Det framgår inte av företagens anbud att de har någon kompetens med erfarenhet av ”arrestvård”, ”utfärdande av dödsbevis” och ”urin- och blodprovstagning”. Vad företagen anfört om att de redovisat en för Rikspolisstyrelsen välkänd och mångårig avtalsrelation med Polismyndigheten i Stockholms län saknar relevans.

Företagen bestrider bifall till överklagandet och anför, utöver vad som tidigare anförts, bland annat följande. Länsrätten har konstaterat att Mediblå HB:s anbud inte är kvalificerat på grund av att det ej uppfyller det i anbudsförfrågans punkt 4.4 uppställda skall-kravet. Länsrättens dom bygger inte på en feltolkning av punkten 5.2 i anbudsförfrågan, som Rikspolisstyrelsen vill göra sannolikt, utan utifrån bedömningen att även skall-kravet i punkten 4.4 ska vara uppfyllt för att Mediblå HB:s anbud ska kunna antas.

Rikspolisstyrelsen hävdar att det enda kompetenskravet i anbudsförfrågan är punkten 5.2 och att Mediblå HB:s anbud uppfyller samtliga skallkrav. I anbudsförfrågans punkt 4.4 anges att ”anbudsgivaren **skall** ha kompetens inom företaget som har erfarenhet av att utföra offererade tjänster”. Detta ska anbudsgivaren styrka med dokumentation och dessutom ska två referenser anges som kan styrka att företaget innehar efterfrågad erfarenhet. Mediblå HB har ingen dokumenterad erfarenhet av offererade tjänster och uppfyller därmed inte skall-kravet.

Mediblå HB uppfyller inte heller skall-kravet i anbudsförfrågans punkt 4.2 där det framgår att anbudsgivaren skall ”lämna fullständiga och korrekta uppgifter i anbudet samt ej utelämna information av betydelse för utvärderingen av anbudet”. Mediblå HB anger två referenser som är jävi-

ga, närstående, och som osant intygar erfarenhet av offererade tjänster. Eftersom referenserna är jäviga och intyget osant uppfylls inte skallkravet. Rikspolisstyrelsen har brutit mot 1 kap. 9 § LOU och principerna om likvärdig och icke-diskriminerande behandling när Rikspolisstyrelsen har bortsett från skallkraven i anbudsförfrågan. Rikspolisstyrelsen har dessutom uppmärksammat på detta faktum, men trots detta uppgett att det inte finns anledning att ifrågasätta intygen.

Rikspolisstyrelsen hävdar att det bara är kraven i anbudsförfrågans punkt 5.2 som, sett tillsammans med uppdragsbeskrivningen i punkten 5.1, definierar vilken kompetens som efterfrågas och att denna utgörs av sedvanliga läkartjänster. Rikspolisstyrelsen gjorde en annan tolkning under prövningen i länsrätten där det hävdades att definitionen skulle vara ”allmänpraktiserande läkares sedvanliga arbetsuppgifter”. Att Rikspolisstyrelsen ändrar definition förändrar inte de sakskalet som länsrätten redan konstaterat, nämligen att det läkararbete som efterfrågas inte är att beteckna som sedvanligt läkararbete. Att länsrätten skulle grunda sitt ställningstagande på punkten 5.2 i anbudsförfrågan, som bara fastställer grundkravet om läkarlegitimation och yrkeserfarenhet, är en uppenbar feltolkning. Det är även anmärkningsvärt att Rikspolisstyrelsen i sin egen tolkning av skallkraven avviker från justitiedepartementets utredning från 2002 och gällande lagstiftning för utfärdande av rättsintyg (SFS 2005:225).

Rikspolisstyrelsen hävdar vidare att företagen inte uppfyller ställda skallkrav. Företagen har otvetydigt dokumenterat sin erfarenhet i enlighet med uppställda skallkrav i anbudsförfrågan samt lämnat ett antal referenser från polismyndigheten för intygande av detta. Företagen har även den kompetens avseende utfärdande av rättsintyg som krävs. Länsrätten har därför gjort en korrekt bedömning av att företagen dokumenterat sin erfarenhet i enlighet med skallkraven.

Rikspolisstyrelsen gör även gällande att de egna skallkraven är konkurrensbegränsande. Det förhållandet att Rikspolisstyrelsen fick in fyra an-

bud avseende område A och två anbud avseende område B visar att erfarenhet av tjänsten inte är konkurrensbegränsande. Det har även redovisats att det i Stockholm finns ett antal läkare respektive företag som har den erfarenhet som efterfrågas. Det ska också framhållas att företagens mångåriga erfarenhet på intet sätt varit konkurrensbegränsande, eftersom företagen vid tidigare upphandlingar har bytts ut i olika konstellationer.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsrättens dom.

Kammarrättens prövning är begränsad till de frågor avseende tolkningen av förfrågningsunderlaget och om Mediblå HB:s respektive företagens anbud uppfyllt där ställda skall-krav som Rikspolisstyrelsen upptagit i sitt överklagande. Vad företagen anfört avseende brister i Rikspolisstyrelsen referenstagning ligger således utanför den prövning som kammarrätten kan göra med anledning av Rikspolisstyrelsens överklagande.

Fråga i målet är inledningsvis hur skall-kravet om tidigare åtaganden/kompetens i anbudsfrågan punkt 4.4 ska tolkas och om Mediblå HB:s anbud uppfyller detta krav.

Rikspolisstyrelsen har gjort gällande att länsrätten felaktigt konstaterat att Mediblå HB inte uppfyllt nämnda skall-krav, eftersom länsrätten grundat sitt beslut på en tolkning av kravet som saknar stöd i förfrågningsunderlaget. Företagen har å sin sida hänvisat till att Mediblå HB inte har någon dokumenterad erfarenhet av de offererade tjänsterna och därför inte uppfyller skall-kravet.

Kammarrätten gör i denna del följande bedömning.

Av anbudsfrågan punkt 4.4 ”Krav på tidigare åtaganden/kompetens” framgår att anbudsgivaren **skall** ha kompetens inom företaget som har erfarenhet av att utföra offererade tjänster och att anbudsgivaren **skall** styrka detta genom att ange de resurser (personer) som avser genomföra

tjänsten samt ange vilken erfarenhet dessa har. Två referenser **skall** anges för styrkande av att företaget innehar efterfrågad erfarenhet.

Av anbudsförfrågans punkt 5.2 "Kompetens- och personalkrav" framgår vidare att det för utförandet av tjänsterna arrestvård, utfärdande av dödsbevis samt undersökning för- och utfärdande av rättsintyg krävs att tjänsterna **skall** utföras av en legitimerad läkare som **skall** inneha godkänd svensk läkarlegitimation och minst tre års yrkeserfarenhet av verksamhet innefattande somatisk vård efter erhållande av svensk läkarlegitimation. För utförande av urin- och blodprovstagning krävs att tjänsterna utförs av kompetens minst motsvarande legitimerad sjuksköterska.

Enligt kammarrättens mening kan kravet i anbudsförfrågans punkt 4.4 om att "anbudsgivaren **skall** ha kompetens inom företaget som har erfarenhet av att utföra offererade tjänster" inte uppfattas på annat sätt än att den kompetens som efterfrågas, och ska styrkas, ska motsvara de kompetens- och personalkrav som anges i anbudsförfrågans punkt 5.2.

Vad sedan gäller erfarenhet uppställer förfrågningsunderlaget inga andra krav än att anbudsgivaren ska ange dels vilken erfarenhet de uppgivna resurserna som avser att genomföra tjänsten har, dels två referenser som kan styrka att företaget innehar efterfrågad erfarenhet.

Med beaktande av det anförda finner kammarrätten att anbudsförfrågans punkt 4.4 inte uppställer något krav om att anbudsgivaren, på så sätt som länsrätten funnit, uttryckligen i anbudet ska ange att de angivna resurserna besitter erfarenhet av de offererade tjänsterna.

Av Mediblå HB:s anbud framgår att bolaget har fem legitimerade läkare, vilka erhållit sin legitimation mellan åren 1998 och 2001, som huvudsakligen ska utföra uppdraget samt att samtliga har många års erfarenhet av akutsjukvård och att flertalet även har en allmänmedicinsk bakgrund. Vidare anges fyra legitimerade sjuksköterskor. Mediblå HB har även

angivit två referenser för styrkande av att företaget har efterfrågad erfarenhet.

Mediblå HB:s anbud uppfyller därmed skall-kravet om tidigare åtaganden/kompetens i anbudsförfrågans punkt 4.4. Hinder mot att kvalificera Mediblå HB till anbudsutvärderingen på denna grund har därför inte funnits.

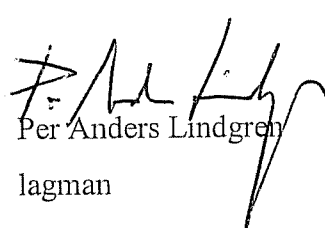
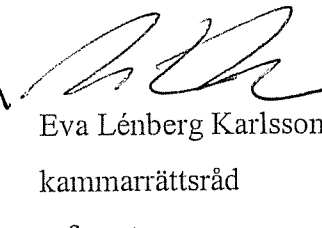
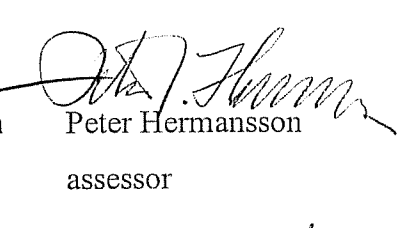

Mot bakgrund av det anförda finner kammarrätten att skäl för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU inte förelegat, varför överklagandet ska bifallas.

Vid denna utgång i målet saknar kammarrätten anledning att särskilt pröva Rikspolisstyrelsens invändning om att företagets anbud, mot bakgrund av länsrättens tolkning av skall-kravet i anbudsförfrågans punkt 4.4, inte uppfyllt nämnda skall-krav.

DOMSLUT

Kammarrätten upphäver, med bifall till överklagandet, länsrättens dom och avslår ansökan om överprövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR (formulär 1), se bilaga.

 Per Anders Lindgren lagman	 Eva Lénberg Karlsson kammarrättsråd referent	 Peter Hermansson assessor
		 Henrik Sollenborn föredragande

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2008-10-08
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
17924-08
Rotel 221

SÖKANDE

1. Akuttjänst Läkarmottagning i Stockholm AB, 556270-9948
2. HJPS Medical AB, 556512-7882
3. Stuvstadoktorn Sven Klaesson, 621007-0279
4. Öhlens Medkonsult AB, 556270-3479

Ombud

Holger Stalberg
Strömkarlsvägen 66
141 42 Huddinge

MOTPART

Rikspolisstyrelsen
Box 12256
102 26 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller sökandenas ansökan och förordnar att Rikspolisstyrelsens upphandling av medicinska tjänster, anbudsområde B, får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att Rikspolisstyrelsen genomför en ny anbudsutvärdering och därvid bortser från Mediblå HB:s anbud.

Länsrättens interimistiska beslut av den 8 september 2008 upphör därmed att gälla.

BAKGRUND

Rikspolisstyrelsen (RPS) har genomfört en förenklad upphandling avseende medicinska tjänster. Akuttjänst Läkarmottagning i Stockholm AB, HJPS Medical AB, Stuvstadoktorn Sven Klaesson och Öhlens Medkonsult AB (sökandena) har lämnat ett gemensamt anbud. Av tilldelningsbeslut från den 28 augusti 2008 framgår att RPS har beslutat att för anbudsområde B anta anbud från annan anbudsgivare än sökandena i detta mål.

Sökandena har ansökt om överprövning enligt LOU och yrkat att pågående upphandlingsprocess stoppas samt att överprövning av tilldelningsbeslut av den 28 augusti 2008 görs till förmån för konkurrerande anbud avseende område B.

Länsrätten har den 8 september 2008 förordnat att RPS tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Sökandena yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan utvärderingen gjorts om och att vinnande bud diskvalificeras på grund av ej uppfylla kvalificeringskrav. Till stöd för sin talan anför de i huvudsak följande. RPS har brutit i sin utvärdering av inkomna anbud i upphandlingen. De har också visat en uppenbar underlåtenhet att kontrollera riktigheten i inlämnade uppgifter. Anbudsgivaren Mediblå HB uppfyller inte två av tre skallkrav under punkten 4.4 (krav på tidigare åtaganden/kompetens) i anbudsförfrågans kvalifikationskrav. Mediblå HB har utelämnat information av betydelse för utvärderingen och lämnat felaktiga uppgifter, vilket strider mot skallkraven under punkten 4.2 (uteslutningsgrunder enligt 10 kap. 2 § LOU) i anbudsupplägget, och avlämnat skriftlig sanningsförsäkran. Anbudet borde därmed inte kvalificerat sig vidare till anbudsprövningen. Tilldelningsbeslutet borde ha givits till konkurrerande anbud i upphandlingen.

Punkt 4.4. "Krav på tidigare åtaganden/kompetens"

Under punkten 4.4. i anbudsförfrågan står "Anbudsgivaren skall ha kompetens inom företaget som har erfarenhet av att utföra offererade tjänster". Enligt anbudsförfrågan och avtalet omfattar offererade tjänster arrestvård, utfärdande av dödsbevis, undersökning för och utfärdande av rättsintyg samt urin- och blodprovstagningar.

Den erfarenhet som efterfrågas gällande arrestvård är tidigare erfarenhet av polisläkararbete. Mediblå HB:s företagsledning och för uppdraget angivna resurser saknar all dokumenterad sådan erfarenhet, trots att detta är ett skall-krav. Inte heller för övriga tjänster erbjuds någon som helst säkerställd dokumenterad erfarenhet.

I Mediblå HB:s anbud fanns ingen redovisning av erfarenhet och utbildning gällande undersökning för och utfärdande av rättsintyg, trots att detta är ett skall-krav. Kvalitén i ett rättsintyg är viktig för rättssäkerheten och anledningen till att rättsmedicinalverket utbildat särskilda läkare som i första hand utfärdar sådana intyg runt om i landet. I den efterfrågade tjänsten är utfärdandet av rättsintyg det till antalet näst största åtagandet. Att i detta uppdrag hävda erfarenhet av enstaka intyg under jourverksamhet motsvarande vad flertalet läkare har erfarenhet av på sjukhus går inte att jämföra med de komplicerade utredningar och intyg som är aktuella i detta uppdrag. Så långt det går att efterforska har ingen angiven resurs inom Mediblå HB varken arbetat åt polisen eller utbildats av Rättsmedicinalverket i utfärdandet av rättsintyg. Sannolikt hade en kontroll av referenserna givit myndigheten anledning att granska vilken erfarenhet resurserna hos Mediblå HB verkligen har. Detta har dock inte gjorts.

3.2. "Referenser"

Ytterligare graverande är att Mediblå HB i sitt anbud som referenser för att verifiera företagets erfarenhet uppger anbudsgivarens/delägarnas sam-
bor/hustrur. Dessa per definition jäviga referenspersoner intygar således en
erfarenhet hos samtliga resurser i anbudet som inte styrks i en obero-
nde/ojävig dokumentation. Intygandet är därmed minst missledande, sanno-
likt i avgörande delar osant, och helt säkert inte vad som avses i skall-kravet
om referenser. Detta avviker på ett uppenbart sätt från all affärsmässig och
juridisk praxis. När referenser anges som ett skall-krav i anbudsförfrågan är
det uppenbart att det inte efterfrågas huruvida någon är läkare och har arbe-
tat i tre år efter utbildningen, det täcks av den förteckning som är bifogad i
Mediblå HB:s anbud. Den erfarenhet som efterfrågas i anbudsförfrågan är
kopplad till "offererade tjänster" och kan därför bara tolkas som att referen-
ten skall ha kunskap om anbudsgivarens erfarenhet av sådana tjänster. Inty-
get saknar trovärdighet enligt ovan och utgör med till visshet gränsande
sannolikhet osant/felaktigt intygande eftersom samtliga resurser uppges ha
erfarenhet av offererade tjänster. Den dokumentation och de referenser som
skulle kunna styrka intygets innehåll saknas. Detta är således både felaktiga
uppgifter samt utelämnande av information av betydelse för utvärderingen
av anbudet. Anbudet uppfyller således inte skall-kravet och utgör grund för
uteslutning, alternativt är anbudet inte kvalificerat och anbudsprövningen
borde ha avbrutits.

3.3. "Diarienummer"

Ytterligare en avvikelse utgörs av att dokumentet hänvisar till ett felaktigt
diarienummer. Är dokumentet felaktigt med avseende på diarienumret har
Mediblå HB inte lämnat korrekt dokumentation enligt skall-kravet och de
har inte framfört misstaget före tidpunkten för anbudsöppningen. Om inte
detta bedöms som sakligt skäl för att ogiltigförklara anbudet kvarstår det
osanna/felaktiga innehållet enligt ovan.

RPS bestrider bifall till ansökan om överprövning och yrkar att ansökan avslås och anför därvid bl.a. följande. Sökandena saknar grund för sin talan. RPS har inte brustit i prövningen av inkomna anbud utan prövat anbuden utifrån i anbudsförfrågan angivna krav och förutsättningar. Sökandena kan inte anses lida skada eller riskerar att lida skada och skäl för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger således inte.

Punkt 4.4. "Krav på tidigare åtaganden/kompetens"

RPS har inte ställt något krav på att anbudsgivaren skall ha erfarenhet av polisläkararbete. I punkt 5.1 "Uppdragsbeskrivning" i anbudsförfrågan anges att polisen har behov av olika medicinska tjänster, bland annat i de situationer när polisen har personer i förvar som behöver vård och det inte bedöms lämpligt att föra personen till allmänvården. Vidare definieras begreppet *arrestvård* som "medicinsk bedömning, behandling samt telefonrådgivning vid behov". Det framgår således klart och tydligt i anbudsförfrågan att tjänsten arrestvård inte utgör annat än sedvanliga läkaruppgifter som skall utföras i polisens lokaler istället för i allmänhetens lokaler. Att kravet den tolkningen som sökandena gör skulle strida mot proportionalitetsprincipen eftersom det varken är en lämplig, effektiv eller nödvändig åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet med kravet, det vill säga att erhålla sedvanliga läkartjänster i polisens lokaler istället för inom allmänvårdens lokaler. Det finns inget som visar på att läkare som arbetat för polisen med aktuella tjänster skulle vara bättre lämpade än läkare som utfört samma tjänster inom den allmänna sjukvården. Kravet skulle dessutom strida mot likabehandlingsprincipen samt principen om icke-diskriminering, eftersom anbudsgivare som tidigare utfört uppdrag åt polisen skulle ges en otillbörlig fördel i förhållande till anbudsgivare som inte utfört sådana uppdrag.

Medibla HB har visat att företaget innehar efterfrågad erfarenhet i anbudet. I dokumentationen anges visserligen inte uttryckligen att läkarna har erfa-

renhet av utfärdande av rättsintyg. Detta moment ingår dock i en allmänpraktiserande läkares sedvanliga uppgifter. Referenserna har även bekräftat att Mediblå HB innehar denna erfarenhet och sökandena anger även i sin ansökan att Mediblå HB har utfärdat rättsintyg under jourverksamhet.

Om länsrätten ändå skulle finna att detta utgör en brist i Mediblå HB:s anbud så medför denna brist inte att sökandena skulle lida eller komma att lida skada, eftersom denna brist även finns i sökandenas anbud. Tre av fyra företag som gemensamt har lämnat anbud har inte angivit att de har erfarenhet av att utfärda rättsintyg.

3.2. "Referenser"

Mediblå HB har uppfyllt skall-kravet i punkt 4.4., genom att ange två referenser som har styrkt att företaget innehar efterfrågad erfarenhet. Eftersom Mediblå HB har uppfyllt skall-kravet har inte RPS haft anledning, eller möjlighet, att utesluta Mediblå HB på denna grund. RPS har heller inte haft anledning att ifrågasätta referenternas uppgifter.

3.3. "Diarienummer"

RPS har inte ställt upp något som helst skall-krav på innehållet i referensdokumentationen annat än att två referenser skall anges med namn och telefonnummer. Denna information återfinns i Mediblå HB:s anbud och bolaget måste därför anses ha uppfyllt skall-kravet i punkt 4.4.

Vad sökandena har anfört i övrigt om Mediblå HB:s bristande erfarenhet är ogrundade påståenden som saknar relevans för bedömningen i målet.

Sökandena gemämler i huvudsak följande. Samtliga företag i sökandens anbud är fåmansaktiebolag vars huvudsakliga inkomst varit från nuvarande avtal med RPS. Företagen i sökandens anbud har haft obrutna avtal med RPS i många år och riskerar nu samtliga att likvideras.

Punkt 4.4. "Krav på tidigare åtaganden/kompetens"

Sökandena anför minst 70 års samlad yrkeserfarenhet av exakt det som RPS efterfrågar i "offererade tjänster". I anbudsfrågan utgör denna erfarenhet skall-krav under punkten 4.4. samt att den skall vara styrkt i dokumentation genom referenser. Sökandena kan samtidigt hävda en ännu längre sammanlagd erfarenhet av sjukhusarbete, vilket gör sökandena väl skickade att tolka offererade tjänsters hela innehåll.

Sedvanliga läkaruppgifter definierar inte arrestvård men innefattar helt riktigt "medicinsk bedömning, behandling samt telefonrådgivning". Däremot ingår inte arrestvård i sedvanliga läkaruppgifter då arrestvård inte bedrivs efter sedvanliga rutiner på sjukhus och med helt andra förutsättningar att undersöka och behandla intagna. För att bedriva arrestvård, provtagning och att genomföra medicinska bedömningar krävs mer än bara god sjukvårdskunskap. Att ta prover och bedriva vård i polisens lokaler, på personer som många gånger är våldsamma, gravt påverkade och utsatta för tvångsåtgärder, kräver gott omdöme, erfarenhet och "känsla". Det gäller dels i det direkta arbetet med patienten men också i samarbetet med polisens tjänstemän. Det krävs också god kunskap och följsamhet till polisiära rutiner samt god förmåga att samverka i de uppenbart mycket skiftande situationer och miljöer som ibland är långt ifrån den vardag som den ordinarie sjukvården fungerar i. Sedvanligt läkararbete handlar om arbetet inom den specialitet läkaren har, utanför sin specialitet anlitas andra specialister som konsulter. Inom "arrestvård" är möjligheten till sedvanligt arbetssätt mycket begränsad, därför är erfarenhet så viktig. Arrestvård i polisens lokaler innefattar såväl medicinska, kirurgiska, gynekologiska och psykiatriska ställningstaganden som normalt aldrig ingår i den enskilde läkarens sedvanliga arbete. Därtill kommer att medicinska ställningstaganden måste vägas mot polisens rutiner, säkerhetsbedömningar och utredningsarbetet i rättsprocessen. De diagnostiska möjligheterna som finns på sjukhus saknas i övervägande ut-

sträckning och istället krävs en bred erfarenhet som går utöver ”sedvanligt läkararbete”.

Offererade tjänster i anbudsförfrågan kräver erfarenhet och skiljer sig i väsentliga delar från RPS ostyrkta uppfattning att dessa tjänster är att beteckna som sedvanliga läkaruppgifter eller allmänpraktiserande läkares sedvanliga arbetsuppgifter.

RPS ostyrkta uppfattning om begreppet *arrestvård* saknar förankring i verkligheten. Det är både lämpligt, effektivt och nödvändigt att bedriva vården på ett sätt som inte är att beteckna som sedvanligt läkararbete. RPS saknar också nödvändigt underlag för sin tolkning/uppfattning av ”sedvanligt läkararbete”. Vilken medicinsk sakkunnig och dennes dokumenterade utlåtande åberopar RPS, utöver anhöriga till ägarna av Mediblå HB, att offererade tjänster motsvarar sedvanliga läkaruppgifter? RPS påstående att det inte finns något som visar att läkare som arbetat för polisen med aktuella tjänster är bättre lämpade än läkare som utfört samma tjänster inom den allmänna sjukvården saknar saklig grund. RPS har uppenbarligen inte diskuterat påståendet med sökandenas egna referenser som samtliga ingår i myndlighetens egen organisation.

Det trädde i kraft en nyordning för utfärdande av rättsintyg den 1 januari 2006. Orsaken till detta var att de intyg som utfärdades utanför den rättsmedicinska verksamheten inte höll tillräckligt god kvalitet för att säkerställa rättsprocessen. Nyordningen föregicks av en översyn som gjordes av Justitiedepartementet 2002 och som bekräftade bristerna, vilka bedömdes bero bland annat på att många läkare utfärdar för få intyg per år och att de inte har den erfarenhet och rutin som krävs för uppdraget. I och med nyordningen har denna inneburit att läkare utanför systemet endast i undantagsfall anlitas för utfärdande av rättsintyg. Därav sökandenas rimliga tolkning att efterfrågad erfarenhet avsåg något mer än ”sedvanligt läkararbete” eftersom

det inte innefattar utfärdande av rättsintyg förutom i undantagsfall. RPS har fått flera anbud där anbudsgivarna har erfarenhet inom företaget av offererade tjänster/polisläkararbete. Mediblå HB är de enda som helt saknar sådan erfarenhet och det skulle således vara omvänt diskriminerande att ha erfarenhet av offererade tjänster trots att det framställs som skall-krav i anbudsfrågan. Ingen av Mediblå HB:s resurser har rättsmedicinalverkets utbildning. Desto märkligare blir RPS yttrande när det framhålls att det inte uttryckligen framgår av referenternas intyg (som man hänvisar till) att man har sådan erfarenhet, men att RPS anser att det inte skulle vara avgörande för deras uppfattning eftersom det är allmänpraktiserande läkares sedvanliga arbetsuppgifter. Av Mediblå HB:s anbud framgår dock att ingen av läkarna är allmänpraktiserande, de arbetar på sjukhus som specialister i ortopedi.

Punkt 3.2. "Referenser"

RPS borde ha värderat intyg och referenser.

RPS har i yttrande anfört bl.a. följande. Sökandens tolkning av "arrestvård" saknar stöd i förfrågningsunderlaget och är således irrelevant för bedömningen i detta mål. RPS vidhåller att Mediblå HB har visat att företaget innehar efterfrågad erfarenhet och att detta har bekräftats av referenterna, skall-kraven är därmed uppfyllda. Sökandens anföranden synes rikta sig mot att RPS inte ställt upp tillräckligt höga krav på erfarenhet och bevismedel. Det är emellertid upp till den upphandlande myndigheten att avgöra nivån på de krav som ställs samt de bevismedel som begärs in. Att sökandena inte anser att kravet på erfarenhet och bevismedel är tillräckliga saknar således relevans för bedömningen av detta mål.

RPS vidhåller slutligen sin inställning att sökandena i vart fall inte lider någon skada eftersom sökandena har styrkt uppfyllandet av aktuella skallkrav på samma vis som Mediblå HB, det vill säga genom referenser. Sö-

kandenas egna anbud (med undantag för ett företag) saknar redovisning av erfarenhet av att utfärda rättsintyg. Sökandenas anförande att samtliga sökandenas företag har redovisat en för RPS välkänd, mångårig avtalsrelation med polismyndigheten saknar relevans. En av de mest grundläggande principerna i offentlig upphandling är den om likabehandling, vilket innebär att samtliga anbudsgivare skall behandlas lika. Om ett skall-krav ställs upp skall detta hanteras på samma sätt för alla anbudsgivare och anbud, oavsett om anbudsgivaren i fråga redan är känd för den upphandlande myndigheten. Sökandenas synsätt kan i förlängningen innebära att redan kända anbudsgivare erhåller en gräddfil för anbudslämnande då de inte behöver uppfylla några skall-krav.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Den 1 januari 2008 trädde den nya LOU (2007:1091) i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna skall bestämmelserna i den äldre LOU (1992:1528) tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Av förfrågningsunderlaget framgår att den aktuella upphandlingen annonserats ut den 30 maj 2008. Upphandlingen har därmed påbörjats efter ikraftträdandet och tillämplig lag är LOU (2007:1091).

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 12 kap. 1 § LOU framgår följande. En upphandlande myndighet skall anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår bl.a. att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Förfrågningsunderlaget för upphandlingen är daterat den 30 maj 2008 och där framgår bl.a. följande. De offererade tjänsterna är ”arrestvård”, ”utfärdande av dödsbevis”, ”undersökning för och utfärdande av rättsintyg” samt ”urin- och blodprovstagnning”.

Under rubriken ”kvalifikationskrav” i anbudsförfrågan anges bl.a. följande.

4.4 Krav på tidigare åtaganden/kompetens

Anbudsgivaren **skall** ha kompetens inom företaget som har erfarenhet av att utföra offererade tjänster. Anbudsgivaren **skall** styrka detta genom att ange de resurser (personer) som avser genomföra tjänsten samt ange vilken erfarenhet dessa har. Vidare skall även två referenser anges, med namn och telefonnummer, som kan styrka att företaget innehar efterfrågad erfarenhet.

5.2 Kompetens- och personalkrav

a) För utförande av tjänster arrestvård, utfärdande av dödsbevis, samt undersökning för och utfärdande av rättsintyg krävs att tjänsterna **skall** utföras av legitimerad läkare. Läkaren **skall** inneha godkänd svensk läkarlegitimation och minst tre års yrkeserfarenhet av verksamhet innefattande somatisk vård efter erhållande av svensk läkarlegitimation.

b) För utförande av urin- och blodprovstagnning krävs att tjänsterna utförs av kompetens minst motsvarande legitimerad sjuksköterska.

Medibla HB har i anbudet, bilaga 4 (1), under rubriken ”förteckning av resurser som huvudsakligen avses genomföra tjänsten” angivit följande.

Legitimerade läkare

Dr Orlando Morales, leg. läkare 2001, med. dr 2003. Verksam vid ortopedkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge och vid Karolinska Institutet .

Dr Anders Stålman, leg. läkare 2000, specialist i ortopedisk kirurgi 2006. Verksam vid ortopedkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge och vid Karolinska Institutet.

Dr Per Lindblom, leg. läkare 1998, civilekonom, specialist i ortopedisk kirurgi 2004. Verksam vid ortopedkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge och vid Karolinska Institutet.

Dr Ola Hallert, leg. läkare 2001. Verksam vid ortopedkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge.

Dr Ola Paul Lundgren, leg. läkare 2000. Verksam vid ortopedkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge.

Samtliga har många års erfarenhet av akut sjukvård och flertalet har också en allmänmedicinsk bakgrund.

I bilaga 5 a har referenserna Cecilia Stålman och Hulda Wickbom anfört följande ”Jag intygar att enligt min kännedom har dr Orlando Morales och dr Anders Stålman erforderlig erfarenhet och erforderliga resurser för de medicinska tjänster som efterfrågas i anbudsförfrågan med ärendeförteckning 411 och diarienummer PVS-020-5336/07”.

Det framgår inte av intyget att referenterna är anhöriga till två av de läkare som ska utföra uppdraget.

Av anbudsutvärderingen framgår bl.a. att det endast funnits två anbudsgivare. Båda har ansetts uppfylla de obligatoriska ställda skall-kraven. Vad gäller utvärdering av anbudena framgår att efter viktning har Mediblå erhållit 2,86 poäng och sökandena i detta mål har erhållit 2,53 poäng.

Länsrätten har i dom denna dag, mål 17989-08, avslagit en ansökan om överprövning från en annan leverantör av RPS upphandling av medicinska tjänster såvitt avser både ombudsområde A och B.

Länsrättens bedömning

Länsrätten har i dom denna dag, mål nr 17989-08, funnit att RPS upphandling av medicinska tjänster för anbudsområde A inte strider mot de grundläggande principerna enligt LOU.

De grundläggande principer som skall efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i länsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande skall bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

LOU ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag ska vara utformat eller hur en utvärderingsmodell ska vara konstruerad utöver vad som kan sägas komma till uttryck i de allmänna bestämmelserna i 1 kap. 9 § och 12 kap. 1 §. Ett förfrågningsunderlag ska dock vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. En utvärderingsmodell ska vidare vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är mest fördelaktigt antas. Vid beslutet om

tilldelning måste iakttas att leverantören uppfyller uppställda skall-krav. Utvärderingen måste vidare, för att det rättvisande resultatet ska kunna uppnås, ske med utgångspunkt i de förutsättningar som angetts i förfrågningsunderlaget och i utvärderingsmodellen.

Referenser

Av kravspecifikation för upphandlingen framgår bl.a. att leverantören **skall** ange två referenser, med namn och telefonnummer, som kan styrka att företaget innehar efterfrågad erfarenhet. Sökanden har anfört att Mediblå HB:s referenser är jäviga i egenskap av anhöriga till anbudsgivarna och att bolaget därmed inte skall anses ha uppfyllt detta skall-krav. Sökandena har vidare anfört att dokumentet där referenserna anges hänvisar till ett felaktigt diarienummer och att det i sig är en omständighet som gör att skall-kravet inte kan anses vara uppfyllt.

I kravspecifikationen anförs inte annat än att två referenser ska anges med namn och telefonnummer och att dessa ska kunna styrka att företaget har efterfrågad erfarenhet. Detta skall-krav är uppfyllt. Det ankommer på RPS att värdera referenternas uppgifter. Det har inte framkommit att RPS vid utvärderingen känt till att referenterna var anhöriga till anbudsgivarna. Något skäl till ingripande med stöd av LOU på den grunden att skall-kravet beträffande referenter inte är uppfyllt föreligger således inte.

Att ett felaktigt diarienummer angetts är inte heller en omständighet som innebär att det aktuella skall-kravet inte är uppfyllt.

Kompetens

Enligt kravspecifikationen **skall** anbudsgivaren ”ha kompetens inom företaget som har erfarenhet av att utföra offererade tjänster”. Sökandena hävdar att de offererade tjänsterna inte är att jämföras med ”sedvanligt läkararbete” och hänvisar bl.a. till de nya bestämmelser för utfärdande av rättsin-

tyg som trädde i kraft den 1 januari 2006. I punkten 4.4 i kravspecifikationen anges att ”anbudsgivaren **skall** ha kompetens inom företaget som har erfarenhet av att utföra offererade tjänster”. Samtidigt anges i punkten 5.2 att ”Läkaren **skall** inneha godkänd svensk läkarlegitimation och minst tre års yrkeserfarenhet av verksamhet innefattande somatisk vård efter erhållande av svensk läkarlegitimation”. Enligt länsrättens mening ger utformningen av förfrågningsunderlaget stöd för åsikten att det inte endast är erfarenhet av sedvanligt läkararbete som krävs.

För att en anbudsgivare skall anses uppfylla det uppställda skall-kravet på tidigare åtaganden/kompetens måste det således, enligt länsrättens mening, finnas någon eller några inom företaget som har erfarenhet av att utföra ”arrestvård”, ”utfärdande av dödsbevis”, ”undersökning för och utfärdande av rättsintyg” samt ”urin- och blodprovstagning”.

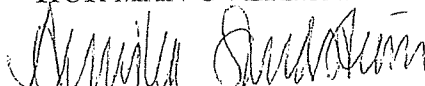
Enligt kravspecifikationen **skall** anbudsgivaren styrka att denna kompetens finns inom företaget ”genom att ange de resurser (personer) som avser genomföra tjänsten samt att ange vilken erfarenhet dessa har”. Av Mediblå HB:s anbud framgår att bolaget har fem läkare som huvudsakligen skall utföra uppdraget och som alla är verksamma vid ortopedklinik. Det anges även att samtliga har många års erfarenhet av akut sjukvård och att flertalet också har en allmänmedicinsk bakgrund. Länsrätten konstaterar att det inte anges i Mediblå HB:s anbud att bolagets läkare besitter erfarenhet av de offererade tjänsterna. Mediblå HB:s anbud kan därför inte anses uppfylla skallkravet på att styrka åtaganden/kompetens på det sätt som föreskrivs i förfrågningsunderlaget.

RPS har invänt att sökandena inte kan anses ha lidit skada på grund härav då tre av de fyra sökande läkarna som lämnat det gemensamma anbudet inte heller har styrkt sin erfarenhet.

Det framgår emellertid av sökandenas gemensamma anbud att åtminstone en av fyra läkare har erfarenhet av att utföra de offererade tjänsterna. Enligt kravspecifikationen skall anbudsgivaren ha ”kompetens inom företaget” med denna erfarenhet vilket enligt ordalydelsen skulle innebära att inte samtliga läkare som ska arbeta för anbudsgivaren behöver ha den erfarenheten.

Ett anbud som avviker från uppställt skall-krav får inte antas. Genom att anta Mediblå HB:s anbud har RPS brutit mot de principer som ligger till grund för LOU. Sökandena har lidit skada till följd härav. Grund för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger alltså. En mer ingripande åtgärd än vad som är nödvändigt bör inte vidtas. Länsrätten finner att det är tillräckligt att Rikspolisstyrelsen vidtar rättelse på så sätt att den genomför en ny anbudsutvärdering och därvid bortser från Mediblå HB:s anbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Annika Sandström

chefsrådman

Föredragande har varit Malin Blixt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.